

VILHELMINA KOMMUN Kommunstyrelsen	
2026 -04- 22	
Dnr	Diarietplanb.

Till Kommunfullmäktige i Vilhelmina kommun

Motion

Ko på rot – trygghet och lyx på samma gång

I vår omvärld pågår krig. Europa har hotats med handelstullar och vi minns ännu den pandemi som slog mot vår värld för några år sedan. Det är förklarligt att det i en tid som denna talas alltmer om beredskap. Det har för oss i kommunen blivit tydligt genom de beredskapssamordnare som anställts de senaste åren. Sverige behöver stå redo i tider av kris och i värsta fall - krig.

På kommunerna vilar ett stort ansvar – att kunna hålla igång de offentliga köken och servera mat även när allt inte är som vanligt.

I den nya livsmedelsstrategin "Livsmedelsstrategi 2.0" belyses vikten av en ökad inhemsk produktion för att nå ökad robusthet i livsmedelskedjan. Där kan vi läsa:

"Grunden för en fungerande livsmedelsförsörjning under kris och krig är en konkurrenskraftig och lönsam livsmedelskedja i fredstid"

Vår grannkommun, Lycksele, är en kommun som tagit ett brett grepp kring livsmedelsberedskapen. Kommunen har köpt in en frystorkanläggning för att kunna ta vara på rester från kommunens kök och lagra dessa för en längre tid framöver. Lycksele kommun har också sedan några år använt sig av konceptet "ko på rot" som upphandlingsmodell. Konceptet går ut på att kommunen upphandlar ett antal kalvar av lokala lantbrukare.

Lantbrukaren sköter djuren under tiden de växer, mot att kommunen betalar för tjänsten. När djuret är slaktmoget avropar kommunen detta och det slaktas vid ett upphandlat slakteri. Att som kommun gå tillväga på det här sättet i upphandlingen av kött gör dels att livsmedelsberedskapen stärks, men har även flera andra positiva effekter som att;

- Det lokala näringslivet gynnas och pengar stannar i kommunen.
- Det bidrar till öppna landskap och biologisk mångfald pga. betande djur.
- Ökad kvalitet på maten från offentliga kök, då de äldre helt plötsligt kan bli serverade till exempel oxfilé.
- Möjlighet till fler lantbrukare och eller anställda inom lantbruk, vilket bidrar till levande landsbygd.
- Arbetet som kock i kommunens kök kan bli mer stimulerande/utvecklande med en större diversitet på råvarorna.

Om Livsmedelsstrategi 2.0 skriver Landsbygds- och infrastrukturdepartementet:

“För att strategin ska bli framgångsrik måste alla bidra; politiker, myndigheter och företag. Alla sitter på olika nycklar för att låsa upp och frigöra kreativiteten och entreprenörskapet i livsmedelskedjan, och tillsammans kan vi hjälpas åt för att målet om en ökad svensk livsmedelsproduktion ska kunna nås.”

Vilhelmina kommun har redan visat att det går att hitta sådana nycklar. För något år sedan ingick kommunen en överenskommelse med våra två samebyar om att vid behov kunna avropa renkött. Det är den här vägen vi som kommun bör fortsätta på, att hitta innovativa lösningar som gynnar våra lokala livsmedelsproducenter, våra medborgare och vår natur.

Moderaterna i Vilhelmina yrkar mot bakgrund av detta att:

- Vilhelmina kommun inför konceptet "ko på rot" som komplement till nuvarande upphandlingsmodeller.

Vilhelmina 2026-04-16

Gustaf Gustafsson Moderaterna i Vilhelmina